

دانشنامه سعدی

کوروش کمالی سروستانی

دیباچه

تدوین دانشنامه تخصصی پیرامون شاعران و نویسندگان بزرگ جهان در دنیای غرب سال‌هاست که در جهت شناختن و شناساندن شخصیت، تاریخ و آثار شاعران و نویسندگان بزرگ در حال تدوین است و شاعران بزرگی چون شکسپیر، گوته، دانته، شیلر، هومر و... دارای دانشنامه‌ها و فرهنگ‌های گوناگونی با رویکردهای مختلف تاریخی، فرهنگی، جغرافیایی، زبان‌شناسی، هنری، هرمنوتیک و تطبیقی هستند. تنها یک پژوهش مختصر در سایت‌های اینترنتی مربوط به این بزرگان ما را با فهرست منابع متعدد روبه‌رو می‌کند، اما در مورد شاعران بزرگ زبان فارسی اگر چه پژوهش‌های ارجمند تکنگاری، تطبیقی و نقادانه تدوین و چاپ و منتشر شده است، اما تاکنون هیچ یک از شاعران دارای دانشنامه مستقل و تخصصی نیستند.

دانشنامه‌های تخصصی کتاب‌های مرجعی هستند که کلیه اطلاعات مورد نظر مربوط به یک موضوع را به خوانندگان ارائه می‌کنند و علاقه‌مندان را با کلیات مباحث مربوط به موضوع آشنا می‌کنند و متخصصان را به منابع اصلی تحقیق ره می‌نمایند. تدوین

دانشنامه سعدی نیز از این دیدگاه می‌تواند گامی مؤثر در وادی سعدی‌پژوهی و سعدی‌شناسی باشد.

پیشینه تحقیق و ضرورت تدوین دانشنامه سعدی

اگر چه تاکنون مقالات و کتاب‌های متعددی پیرامون زندگی و آثار سعدی، نگاشته شده و برخی مفاهیم موجود در کلیات سعدی مورد بحث و بررسی پژوهشگران و سعدی‌شناسان قرار گرفته و موجب شناخت هر چه بیشتر این شاعر گرانسنگ زبان و ادبیات فارسی گردیده، اما تاکنون هیچ یک از تحقیقات موردی به صورت مجموعه‌ای مدون و جامع پیرامون زندگی و آثار سعدی در قالب «دانشنامه سعدی» نگنجیده است. براساس فرهنگ سعدی پژوهی تألیف دکتر کاووس حسن‌لی از سال ۱۳۰۰ تا ۱۳۷۵، در مورد سعدی ۵۷۶ مقاله و ۱۰۰ عنوان کتاب (۴۸ عنوان کلیات، گلستان، بوستان، غزلیات گزیده‌ها و ۵۲ مورد کتاب پیرامون زندگی و آثار سعدی) منتشر شده است.

با رجوع به کارنامه تنک‌مایه سعدی پژوهی در ایران ضرورت پرداختن به سعدی و آثار او به نیکی هویدا می‌گردد: تعداد مقالات نگاشته شده موجود پیرامون سعدی از سال ۱۳۰۰ تاکنون از مرز ۱۰۰۰ مقاله در نمی‌گذرد و تعداد کتاب‌های منتشر شده نیز در همین فاصله زمانی بیش از ۲۳۰ عنوان نیست. بنابراین تدوین دانشنامه تخصصی جهت ارائه کلیه اطلاعات مورد نظر پیرامون سعدی به شکل بنیادین، علاوه بر آشنایی علاقه‌مندان با کلیات مباحث مربوط به موضوع، متخصصان را به منابع اصلی تحقیق ره می‌نماید.

براساس انتشار مراجع اصلی پیرامون سعدی، شاید بتوان با کمی تسامح سعدی پژوهی را به ۴ دوران به شرح زیر تقسیم‌بندی نمود:

۱. دوره تکوین (۱۳۲۰-۱۳۰۰)

فراهم آمدن زمینه چاپ کتاب در ایران، توجه به آثار سعدی جهت انتشار در سطح جامعه و نهادهای مدنی مدرن از جمله مدارس، برگزاری جشن هفتصدمین سال تألیف

بوستان و گلستان و انتشار مجموعه مقالات ارزشمند استادان طراز اول ادبیات فارسی همچون: علامه قزوینی، عباس اقبال، ملک‌الشعراء بهار، علی‌اصغر حکمت، رضا زاده شفق، بدیع‌الزمان فروزانفر، رشید یاسمی به‌کوشش حبیب یغمایی در «سعدی‌نامه» و انتشار «گلستان» به تصحیح عبدالعظیم قریب و گلستان و بوستان به تصحیح محمد فروغی از ویژگی اصلی این دوره است.

۲. دوره تدوین (۱۳۵۰-۱۳۲۰)

در این دوره بیش از سی عنوان کتاب ویژه سعدی منتشر می‌شود که با توجه به تعداد عنوان کتاب‌های چاپی در آن دوران قابل توجه است. آثار این دوران نشان می‌دهد که علاوه بر رشد کمی تدوین کتاب‌های پیرامون سعدی از نظر کیفی نیز آثار ارزشمندی تألیف شده است که می‌توان از جمله به انتشار کلیات سعدی به تصحیح محمدعلی فروغی اشاره نمود که از آن پس تاکنون مورد اقبال و مراجعه سعدی پژوهان قرار گرفته است و علیرغم وجود نسخه‌های پراکنده تصحیح شده، همچنان این نسخه بیش از دیگر نسخه‌ها از اعتبار و اهمیت برخوردار است. به عبارتی دیگر پس از گذر قریب به هفتاد سال، نسخه‌ای از کلیات سعدی تصحیح نشده که مورد نظر اجماع سعدی پژوهان ایران باشد و هم چنان مرجع همگان، نسخه تصحیح شده محمدعلی فروغی است.

همچنین تصحیح «گلستان» به وسیله دکتر محمدجواد مشکور، ترجمه «شرح سودی برگلستان»، تصحیح «گلستان و بوستان» توسط رستم علی‌یف، «گلستان سعدی» با مقابله با نسخ خطی و ده نسخه چاپی نورالله ایران‌پرست، متن کامل دیوان شیخ اجل توسط مظاهرمصفا، «متن‌بی و سعدی»، نوشته دکتر حسین علی محفوظ در «قلمرو سعدی» تألیف علی دشتی، «مکتب سعدی» کشاورز صدر و... از جمله آثار این دوران هستند.

۳. دوره تصحیح (۱۳۷۰-۱۳۵۰)

اگر چه دوره دوم یکی از پربارترین دوران تصحیح آثار سعدی است، اما در دوره سوم شیوه‌های تصحیح قیاسی و تطبیقی آثار سعدی، شکل علمی‌تری به خود گرفته و

تعداد بیشتری را نیز در برمی‌گیرد که مهم‌ترین آن تصحیح و انتشار گلستان و بوستان دکتر غلامحسین یوسفی است.

همچنین در این دوره «شرح بوستان» دکتر محمد خزائی، «بوستان سعدی» تصحیح نورالله ایران‌پرست، «شرح و تصحیح مثلثات شیخ اجل سعدی» از محمدجواد واجد شیرازی، «بوستان سعدی» به تصحیح محمدعلی ناصح و به کوشش دکتر خلیل خطیب رهبر، «غزلیات سعدی» تصحیح حبیب یغمایی، «گزیده و شرح قصاید سعدی» از دکتر جعفر شعار، «گزیده غزلیات سعدی» با شرح و توضیح دکتر حسن انوری و ... منتشر می‌شود.

علاوه بر این در این دوره کتاب‌های ارزشمند «مقالاتی درباره زندگی و شعر سعدی» به کوشش دکتر منصور رستگار فسایی، «تحقیق درباره سعدی» از هانری ماسه با ترجمه دکتر غلامحسین یوسفی، «شناختی تازه از سعدی» از دکتر جعفر موید شیرازی و ... نیز منتشر شده است.

۴. دوره تکامل (از سال ۱۳۷۰ تا کنون)

این دوران نیز به جهت وجود تحولاتی در مقوله سعدی پژوهی در خور اهمیت است. ایجاد مرکز سعدی‌شناسی در شیراز، انتشار سالانه مقالات سعدی پژوهی از سال ۱۳۷۷ تاکنون، برگزاری سالانه کنگره‌های یادروز سعدی از سال ۱۳۷۷ تاکنون، تدوین و انتشار نخستین فرهنگ‌ها پیرامون سعدی همچون: «فرهنگ سعدی پژوهی» اثر دکتر کاووس حسن‌لی در سال ۱۳۷۶، «فرهنگ واژه‌های غزلیات سعدی» اثر مهین‌دخت صدیقیان در سال ۱۳۷۸، «فرهنگ موضوعی غزل‌های سعدی» اثر مهشید مشیری در سال ۱۳۷۹، «فرهنگ بسامدی اوزان و بحور غزل‌های سعدی و حافظ» اثر مهشید مشیری در سال ۱۳۸۰ از جمله تحولات این دوره می‌باشد که شاید بتوان آن را دوران پیدایش فرهنگ نویسی سعدی نام نهاد. «دانشنامه سعدی» نیز در صورت تدوین در قالبی علمی و خلاقانه شاید بتواند تکمیل‌کننده این روند باشد.

علاوه بر آنچه گفته شد، در این دوران کتاب‌های ارزشمندی چون: «از سعدی تا آراگون» دکتر جواد حدیدی، «سعدی» دکتر ضیاء موحد، «تکوین غزل و نقش سعدی» از دکتر محمود عبادیان، «سلسله موی دوست»، «سعدی آتش زبان»، «ورق درخت طوبی» از دکتر حسن‌لی، «هشت دفتر سعدی‌شناسی» و «عاشقانه‌های سعدی» و... نیز منتشر گردید.

مدخل‌های دانشنامه سعدی

مدخل‌های دانشنامه سعدی از نظر صوری به چهار نوع: اصلی، فرعی، ارجاعی و

مشروط تقسیم می‌شوند:

مدخل‌های اصلی آنهایی هستند که ذیل آنها مقاله می‌آید.

مدخل‌های فرعی آنهایی هستند که قسمتی از یک مقاله را به خود اختصاص می‌دهند.

مدخل‌های ارجاعی آنهایی هستند که فقط ذکر شده و به مدخلی دیگر ارجاع می‌شوند.

مدخل‌های مشروط آنهایی هستند که از نظر کلی قابل قبول هستند، اما احتمال می‌رود

که درباره آنها نتوان مطلب کافی به دست آورد.

بر این اساس پس از اظهار نظر محققان، پژوهشگران و سعدی‌شناسان پیرامون

«دانشنامه سعدی» فهرست مدخل‌های دانشنامه تدوین خواهد شد و با همکاری و همیاری

پژوهشگران و سعدی‌شناسان ایران و جهان مقالات آن تدوین و منتشر خواهد شد، اما

برخی از موضوع‌های کلی «دانشنامه سعدی» به ترتیب حروف الفبا عبارتند از:

آرامگاه سعدی / احسان / اعلام تاریخی در کلیات / اعلام جغرافیایی در کلیات /

بدایع / بوستان / پادشاهان / پند و اندرز / پیری / تربیت / ترجمه‌های آثار سعدی /

ترجیع‌بند / ترکیب‌بند / تسامح و تساهل / تعلیم و تربیت / تواضع / توبه / توحید /

جانوران / جوانی / جهان‌بینی سعدی / چشمه سعدی / حدیث / حکمت / خاموشی /

خانواده / خانه سعدی / خواتیم / درویشان / رباعیات / رضا / زبان سعدی /

سبک‌شناسی سعدی / سعدی / سعدی در تذکره‌ها / سعدی در جهان / سعدی‌شناسان /

سعدی و شاعران / سفرهای سعدی / سوگند و قسم / شخصیت‌های خیالی و یا تیپ‌های

کلی در کلیات / شکر بر عاقبت / صحبت / ضرب‌المثل‌ها / طبیعت / طنز / طبیات / عدالت / عدل / عرفان و تصوف / عشق / عشق / عقل / علم و دانش / غزلیات / فولکلور / قرآن / قصاید / قطعات / قناعت / کتاب‌شناسی سعدی / کلیات سعدی / گلستان / مثلثات / مثنویات / مجالس / مجسمه سعدی / مدایح / مدینه فاضله / مذهب سعدی / مراشی / معشوق / مفردات / ملحقات / ممدوحین / مناجات / مواعظ / نسخ تصحیح شده / نسخ خطی کلیات، بوستان و گلستان / هزلیات و ...

منابع و مآخذ:

منابع و مآخذی که به شکل مستقیم پیرامون سعدی و آثارش نگاشته شده و در تألیف «دانشنامه سعدی» مورد استفاده قرار خواهد گرفت، به قرار زیر می‌باشد. لازم به ذکر است که علاوه بر منابع یاد شده، کلیه مقالات نگاشته شده پیرامون سعدی، کتاب‌های تاریخ ادبیات، تذکره‌ها، کتاب‌های تاریخی و دوران شناسی سعدی و... مورد بررسی و استفاده قرار خواهند گرفت.

۱. آثار سعدی در کتاب‌های درسی جمهوری اسلامی ایران، وزارت آموزش و پرورش، ۱۳۶۳.
۲. آرامگاه شیخ اجل استاد سخن سعدی شیرازی، انجمن آثار ملی ایران، ۱۳۳۰.
۳. ادبیات و روان‌پزشکی (سعدی)، امیرناصر معزی، تهران، امیرناصر معزی، ۱۳۸۳.
۴. از زلال دو اقیانوس: مقایسه گلستان و قابوسنامه و عقاید و تجارب سعدی و عنصرالمعالی از نظر سبکی، اخلاقی و تربیتی، محمد فروتن، شیراز، توحیدی ۱۳۸۲.
۵. از سعدی تا آراگون - تأثیر ادبیات فرانسه، جواد حدیدی، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۷۷.
۶. از هر چمن گلی: تضمین غزلیات استادان سعدی و حافظ، غلامحسین مولوی، تهران، چوک آشتیان، ۱۳۸۲.
۷. اندیشه‌های مدیریت ایرانی (جلوه‌های مدیریت در آثار سعدی)، عباس رنجبر کله‌رودی، تهران، جهاد دانشگاهی، ۱۳۸۳.
۸. این پارسی، محسن فرزانه، تهران، محسن فرزانه، ۱۳۷۴.
۹. بازتاب افکار و اندیشه‌های عرفانی در آثار سعدی، هاشم خلخالی، کرج، مؤسسه فرهنگی کتاب و عترت، ۱۳۷۹.
۱۰. باز یافت بوستانی‌های سعدی، جعفر مؤید شیرازی، شیراز، نشر ایماء، ۱۳۷۷.
۱۱. بدایع، لوکاس کینگ، به کوشش تقی ارانی، شرکت کاویانی برلن، ۱۳۰۴.

۱۲. بدیع (بر بنیاد آثار سعدی)، احمدپیشگر، اردبیل، نیک آموز، ۱۳۸۱.
۱۳. برگردانی از گلستان سعدی به زبان پارسی روان، مراد جابری دورکی، اصفهان، المپیک ورزشی، ۱۳۸۲.
۱۴. برگزیده حکایات گلستان، با شرح ابیات و واژه‌های دشوار، علیرضا مرتضوی کرون، تهران، کانون فرهنگ و هنر اسلامی، ۱۳۶۳.
۱۵. برگزیده ضرب‌المثل‌های سعدی، اکبر ناهید، تهران، گواه، ۱۳۷۸-۱۳۸۰ (۳جلد).
۱۶. برگزیده و شرح آثار سعدی، پرویز اتابکی، تهران، نشر فرزاد، ۱۳۷۴.
۱۷. برگزیده‌ای از غزل‌های سعدی، سلیم نیساری، به خط ابراهیم زرین قلم، نشریه شماره ۳۴، مؤسسه فرهنگی منطقه‌ای، تهران، مهر ۱۳۵۰.
۱۸. برگزیده‌ای از گلستان سعدی، با معنی واژه‌ها و شرح ابیات دشوار، به کوشش کاوه گوهرین، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۹.
۱۹. بوستان سعدی (سعدی‌نامه)، تصحیح و توضیح دکتر غلامحسین یوسفی، تهران، انتشارات خوارزمی، ۱۳۷۵.
۲۰. بوستان سعدی، از روی نسخه تصحیح شده محمدعلی فروغی، تهران، انتشارات ققنوس، ۱۳۶۶.
۲۱. بوستان سعدی، با ترجمه احوال از دایرة المعارف دکتر غلامحسین مصاحب، به خط مصطفی اشرفی، تهران، پیام محراب، ۱۳۱۷.
۲۲. بوستان سعدی، با شرح اشعار و حواشی، محمدعلی ناصح، به کوشش دکتر خلیل خطیب رهبر، تهران صنفی علی شاه، ۱۳۷۴.
۲۳. بوستان سعدی، باب چهارم (در تواضع)، حواشی و توضیحات از دکتر محمد استعلامی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۴۷.
۲۴. بوستان سعدی، به اهتمام اسماعیل شاه‌رودی (بیدار)، خوشنویسی غلامعلی محبی نژاد، انتشارات فخر رازی، ۱۳۷۳.
۲۵. بوستان سعدی، به اهتمام محمدعلی فروغی، تهران، چاپخانه و کتاب فروشی بروخیم، ۱۳۱۶.
۲۶. بوستان سعدی، به اهتمام و تصحیح و حواشی عبدالعظیم قریب، تهران، چاپخانه مجلس، ۱۳۲۸.
۲۷. بوستان سعدی، به خط عباس مستوفی الممالکی، ویرایش و نگارش دیباچه: منوچهر آدمیت، تهران، آتلیه هنر، ۱۳۶۸.
۲۸. بوستان سعدی، پس از مقابله هفت نسخه خطی و ده نسخه چاپی، نورالله ایزدپرست، تهران، دانش، سعدی، ۱۳۵۲.
۲۹. بوستان سعدی، محمدعلی فروغی، با مقدمه اقبال آشتیانی، تهران، انتشارات جاویدان، ۱۳۷۴.
۳۰. بوستان سعدی، محمدعلی فروغی، به خط علی منظوری و عباس منظوری، انتشارات اقبال، ۱۳۷۱.
۳۱. بوستان سعدی، مطبعه تبریز، ۱۳۱۱.
۳۲. بوستان شیخ اجل سعدی، تهران، انتشارات کمیسیون ملی یونسکو در ایران، ۱۳۶۳.
۳۳. بوستان شیخ شیراز سعدی، حسین استاد ولی (تصحیح متن و شرح لغات)، ۱۳۷۰.
۳۴. بوستان، به خط اسماعیل نژاد فرد لرستانی، تهران، انتشارات علمی، ۱۳۷۳.

۳۵. بوی عشق، کانون و ادب و هنر پارس، شیراز، نوید، ۱۳۷۷.
۳۶. به وقت مصلحت... مجموعه نفیسی از اندرزها و نصایح حکیمانانه سعدی به همراه مفهوم کلی آنها در بوستان و گلستان، حمید ثنائی، قم، کشف الغطاء، ۱۳۸۲.
۳۷. بیم و امید رویکردهای سیاسی در ادبیات فارسی، محمد محسن حمیدی، تهران، نشر سفیر، ۱۳۷۹.
۳۸. پندنامه سعدی، خط میرخانی، کتابفروشی رجبی، بی تا، (تاریخ کتابت: ۱۳۳۳ ش).
۳۹. پیام اهل دل: مقاله‌های برگزیده با موضوع اندیشه‌های معنوی، روحانی و اجتماعی سعدی، کاووس حسن‌لی، شیراز، هفت اورنگ، ۱۳۷۸.
۴۰. تأملی در دیباچه گلستان، هاشم اعتماد سرابی، تهران، کوروش و پسران، ۱۳۶۶.
۴۱. تجلی قرآن و حدیث در بوستان سعدی، لیلا مرندی، خوی، قراوقش، ۱۳۸۴.
۴۲. تحفه روزگار در مقام و منزلت سعدی، کاووس حسن‌لی، تهران، ساده، ۱۳۸۲.
۴۳. تحقیق درباره سعدی، هانری ماسه، ترجمه غلامحسین یوسفی و محمدحسین مهدوی اردبیلی، تهران، انتشارات توس، ۱۳۶۴.
۴۴. تربیت در گلستان سعدی، محمد جابانی، مشهد، بی نا، ۱۳۶۳.
۴۵. تضمین غزلیات سعدی، محمد حسین کسرائی (کسری)، تهران، کسرای، ۱۳۸۴.
۴۶. تعلیم و تربیت از دیدگاه سعدی، محمد کریم آزادی، شیراز، راهگشا، ۱۳۷۳.
۴۷. تعلیم و تربیت در نظر سعدی، محمد جناب زاده، چاپخانه سیروس، ۱۳۱۷.
۴۸. تکوین غزل و نقش سعدی، محمود عبادیان، تهران، انتشارات هوش و ابتکار، ۱۳۷۲.
۴۹. توضیح و مخمس بوستان سعدی، عبدالعظیم باستانی پاریزی، قم، نمایشگاه و نشر کتاب (برقی)، ۱۳۸۱.
۵۰. جان دارو: سیری در اندیشه سعدی و حافظ، افسانه یغمایی، تهران، سروا، ۱۳۸۲.
۵۱. جدال مدعیان با سعدی، حسن امداد، شیراز، نوید، ۱۳۸۰.
۵۲. جرم‌شناسی در ادبیات: اندیشه‌های جرم‌شناختی در آثار سعدی و مولوی، عباس ایمانی، تهران، آرویح، ۱۳۸۲.
۵۳. چهار سخنگوی وجدان ایران (فردوسی، مولوی، سعدی، حافظ)، محمدعلی اسلامی ندوشن، تهران، قطره، ۱۳۸۱.
۵۴. چهار گفتار درباره ادب و دستور زبان فارسی، نورالله ایزدپرست، تهران، دانش، ۱۳۶۵.
۵۵. حاکم حکیم (چشم‌اندازی از دیدگاه‌های حکومتی سعدی)، غلامرضا رحمدل، رشت، دانشگاه گیلان، ۱۳۷۷.
۵۶. حدیث خوش سعدی: درباره زندگی و اندیشه سعدی، عبدالحسین زرین کوب، تهران، سخن، ۱۳۷۹.
۵۷. حکایت‌های گلستان سعدی، محمد محمدی اشتهاردی، انتشارات نبوی، ۱۳۷۴.
۵۸. حکمت سعدی، کیخسرو هخامنشی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۵۵.
۵۹. حیات سعدی، الطاف حسین حالی، ترجمه سید نصرالله سروش، بنگاه دانش، ۱۳۱۶.
۶۰. خرده مینا (شرح حکایت‌هایی از گلستان سعدی)، بازنویسی هیمو حسامی، سندج، کردستان، ۱۳۸۴.

۶۱. خیابان گلستان: شرح گلستان سعدی، سراج‌الدین علی بن حسام‌الدین آرزو، اسلام آباد، مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، ۱۳۷۵.
۶۲. دامنی از گل، گزیده گلستان سعدی، انتخاب و توضیح غلامحسین یوسفی، تهران، انتشارات سخن، ۱۳۷۰.
۶۳. در آرزوی خوبی و زیبایی، گزیده بوستان سعدی، انتخاب و توضیح غلامحسین یوسفی، تهران، انتشارات سخن، ۱۳۷۳.
۶۴. در قلمرو سعدی، علی دشتی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۸۱.
۶۵. در مدرسه فرمانروای ملک سخن سعدی، محمود حکیمی، تهران، قلم، ۱۳۸۳.
۶۶. در هوای گلستان: نقد و نظری بر گلستان و نسخه تفسیر و توضیح شده اخیر آن، هاشم اعتماد سرابی، بی‌جا: چاپخانه گوتنبرگ، ۱۳۶۹.
۶۷. دستور زبان سعدی: الگوی گفتن و نوشتن فارسی درست و رسا، نورالله ایزدپرست، تهران، کتابخانه دانش، ۱۳۷۷.
۶۸. ذکر جمیل سعدی، مجموعه مقالات و اشعار به مناسبت بزرگداشت هشت صدمین سالگرد تولد شیخ اجل سعدی علیه‌الرحمه، تهران، کمیسیون ملی یونسکو و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۶۴. (۳ جلد).
۶۹. رساله صاحبیه، از شیخ اجل سعدی شیرازی در نصیحت ارباب مملکت، به اهتمام مجتبی مینوی.
۷۰. زندگی و رنج‌های مصلح‌الدین سعدی، خسرو معتضد، تهران، شرکت توسعه کتابخانه‌های ایران، ۱۳۷۵.
۷۱. زندگی‌نامه حافظ و سعدی، معصومه قنبرزاده، تبریز، ایران ویج، ۱۳۸۳.
۷۲. زندگی‌نامه سعدی، حمید هاشمی، معصومه تتماچی، تهران، فرهنگ و قلم، ۱۳۷۸.
۷۳. سخن‌دانی و زیبایی غزلیات سعدی، زیر نظر محمد روایی، تهران، انتشارات ناهید، ۱۳۷۱.
۷۴. سخن‌سرایی سعدی، سیمین مطهری‌راد، تهران، کشکول، ۱۳۸۲.
۷۵. سرگذشت شیخ بزرگوار سعدی، محمدحسن شیخ جابری انصاری، اصفهان، بی‌نا، ۱۳۱۶.
۷۶. سرو قامت دوست: تأملی بر ترجیع‌بند سعدی، مهشید مشیری، تهران، آگاهان ایده، ۱۳۸۲.
۷۷. سعدی آتش زبان: مقاله‌های برگزیده با موضوع توضیح واژه‌ها، عبارات و بیت‌های مشکل و نقد مقاله‌ها و کتاب‌ها، کاووس حسن‌لی، شیراز، هفت اورنگ، ۱۳۷۸.
۷۸. سعدی بر مبنای نسخه‌های خطی پاکستان، احمد منزوی، مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، ۱۳۶۳.
۷۹. سعدی چه می‌گوید، احسان معتقد، چاپخانه شرکت مطبوعات، ۱۳۲۶.
۸۰. سعدی در غزل، سعید حمیدیان، تهران، نشر قطره، ۱۳۸۳.
۸۱. سعدی در کیش، جعفر حمیدی، تهران، بهشت اندیشه؛ کیش، اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی جزیره کیش، ۱۳۷۶.
۸۲. سعدی در نگاه صاحب نظران، حسین ساجدی، تهران، امید فردا، ۱۳۸۲.
۸۳. سعدی را بشناسید، علی‌نقلی بهروزی، کتابفروشی معرفت شیراز، ۱۳۵۵.
۸۴. سعدی رب‌النوع بلاغت...، محمد شفیع صداقت، شیراز، نوید، ۱۳۷۹.

- ۸۵ سعدی شیرازی (به مناسبت برگزاری کنگره بزرگداشت هشتصدمین سال تولد شیخ مصلح‌الدین سعدی شیرازی)، تهران، کمیسیون ملی یونسکو در ایران، ۱۳۶۳.
- ۸۶ سعدی شیرازی، امیر اسماعیلی، تهران گوه‌رین، ۱۳۷۸.
- ۸۷ سعدی نامه یا بوستان، تهیه متن انتقادی تحقیق و توضیح: رستم علی‌یف، انتشارات ابن سینا، ۱۳۴۷.
- ۸۸ سعدی و خسرو، وزیرالحسن عابدی، نشر پیکچرز لمیتد، (لاهور پاکستان)، بی تا.
- ۸۹ سعدی و دلیل کارنگی، عزت الله همایونفر، بی جا: بی تا، ۱۳۴۳.
- ۹۰ سعدی و روان‌شناسی نوین: ردیابی مکتب‌ها و نظریه‌های روان‌شناسی: زیگموند فروید، کارل یونگ... سارتر و بودائیزم در آثار سعدی، جمال هاشمی، تهران، انتشار، ۱۳۷۸.
- ۹۱ سعدی و فلسفه زندگی، دکتر حیدر رقابی، تهران، نشر جیران، ۱۳۶۳.
- ۹۲ سعدی، ضیاء موحد، تهران، طرح نو، ۱۳۸۳.
- ۹۳ سعدی، لیلا سید قاسم، تهران، کانون زبان ایران، ۱۳۸۳.
- ۹۴ سعدی، لیلا میری، تهران، تیرگان، ۱۳۸۰.
- ۹۵ سعدی، نراقی و هم‌نویسی در عشق و اخلاق، محمدعلی عابدی‌پور، قم، مؤسسه فرهنگی انتشاراتی ائمه علیهم السلام، ۱۳۷۷.
- ۹۶ سعدی‌شناسی، امیر اسماعیل آذر، تهران، نشر میترا، ۱۳۷۵. (۲ جلد).
- ۹۷ سعدی‌شناسی، به کوشش کوروش کمالی سروستانی، دفتر اول، شیراز، دانشنامه فارس، ۱۳۷۷.
- ۹۸ سعدی‌شناسی، به کوشش کوروش کمالی سروستانی، دفتر دوم، شیراز، بنیاد فارس‌شناسی ۱۳۷۸.
- ۹۹ سعدی‌شناسی، به کوشش کوروش کمالی سروستانی، دفتر سوم، شیراز، بنیاد فارس‌شناسی ۱۳۷۹.
- ۱۰۰ سعدی‌شناسی، به کوشش کوروش کمالی سروستانی، دفتر چهارم، شیراز، مرکز سعدی‌شناسی، ۱۳۸۰.
- ۱۰۱ سعدی‌شناسی، به کوشش کوروش کمالی سروستانی، دفتر پنجم، شیراز، مرکز سعدی‌شناسی، ۱۳۸۱.
- ۱۰۲ سعدی‌شناسی، به کوشش کوروش کمالی سروستانی، دفتر ششم، شیراز، مرکز سعدی‌شناسی، ۱۳۸۲.
- ۱۰۳ سعدی‌شناسی، به کوشش کوروش کمالی سروستانی، دفتر هفتم، شیراز، مرکز سعدی‌شناسی، ۱۳۸۳.
- ۱۰۴ سعدی‌شناسی، به کوشش کوروش کمالی سروستانی، دفتر هشتم، شیراز، مرکز سعدی‌شناسی، ۱۳۸۴.
- ۱۰۵ سعدی‌شناسی، محمدرضا امامی راد، تهران، قلم دانش، ۱۳۸۲.
- ۱۰۶ سعدی‌نامه یا بوستان سعدی، به تصحیح و حاشیه‌نگاری محمدرضا جلالی نائینی و مقدمه محمد محیط طباطبایی، کتاب‌فروشی اقبال، ۱۳۱۷.
- ۱۰۷ سعدی‌نامه یا بوستان، با حواشی و تصحیح اسماعیل امیرخیزی، شرکت چاپ کتاب و کتاب‌فروشی‌های ادیبه و معرفت و سعدی، ۱۳۱۷.
- ۱۰۸ سعدی‌نامه، (مجموعه مقالات بزرگداشت سعدی در سال ۱۳۱۶ هجری شمسی به مناسبت هفت‌صدمین سال تصنیف گلستان و بوستان)، به اهتمام حبیب یغمایی، چاپ خودکار و ایران، ۱۳۱۶.
- ۱۰۹ سعدی‌نامه، سروده محمدحسین تسییحی، پاکستان، اسلام‌آباد، منرا پرنتنگ کارپوریشن، ۱۳۷۰.
- ۱۱۰ سلسله موی دوست، کاووس حسن‌لی، شیراز، هفت اورنگ، ۱۳۷۸.

۱۱۱. سه شاعر (سعدی - حافظ - نظامی)، محمد تقی جعفری تبریزی، تهران، مؤسسه تدوین و نشر آثار علامه جعفری، ۱۳۷۹.
۱۱۲. سیر شعر و ادب از دوران قبل از اسلام عرب تا پایان دوره عباسی و مقایسه افکار سعدی و متنبی و داوری میان دو شاعر نامی پارسی و تازی، امیر محمود انوار، تهران، انوار دانش، ۱۳۸۰.
۱۱۳. سیمای سعدی، جعفر مؤید شیرازی، شیراز، دانشگاه شیراز، ۱۳۷۶.
۱۱۴. سیم‌دل مسکین، صد و یک غزل از سعدی شیرازی، به اهتمام ستراک مانوکیان، رم، انتشارات مؤسسه فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در رم، ۱۳۷۰.
۱۱۵. شرح بوستان، محمد خزائلی، تهران، انتشارات جاویدان، ۱۳۶۲.
۱۱۶. شرح تصحیح مثلثات شیخ اجل سعدی، محمد جعفر واجد، انتشارات اداره کل فرهنگ و هنر فارس، بی تا.
۱۱۷. شرح سودی بر بوستان، ترجمه، تحشیه و تهیه متن انتقادی: اکبر بهروز، کتاب فروشی حقیقت، مهر ۱۳۵۲. (۲ جلد)
۱۱۸. شرح سودی بر گلستان سعدی، محمد سودی، ترجمه حیدر خوش‌نیت، زین العابدین چاوشی و علی‌اکبر کاظمی، تبریز، انتشارات کتاب فروشی تهران، ۱۳۴۹.
۱۱۹. شرح گلستان، محمد خزائلی، تهران انتشارات جاویدان، بهار ۱۳۶۳.
۱۲۰. شعرهای عربی سعدی شیرازی، تصحیح انتقادی و ترجمه جعفر مؤید شیرازی، انتشارات دانشگاه شیراز، ۱۳۷۲.
۱۲۱. شکوه سعدی در غزل، گزیده و شرح عبدالمحمد آیتی، تهران، هیرمند، ۱۳۶۹.
۱۲۲. شناخت مفاهیم سازگار با توسعه در فرهنگ و ادب فارسی (سعدی)، حمید تنکابنی، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۲.
۱۲۳. شناختی تازه از سعدی، همراه با متن مصحح و معرب اشعار عربی و ترجمه فارسی، جعفر مؤید شیرازی، شیراز، نوید، ۱۳۶۲.
۱۲۴. شناسایی سعدی، ترجمه و تألیف م. ر. هزار شیرازی، شیراز، چاپخانه هزار، ۱۳۱۷.
۱۲۵. شوریده و بی قرار (درباره سعدی و آثار او) حسن انوری، تهران، قطره، ۱۳۸۴.
۱۲۶. شیخ مصلح‌الدین سعدی، فیروز اسماعیل زاده، مؤسسه کتاب همراه با همکاری بنیاد فارس‌شناسی، ۱۳۷۵.
۱۲۷. صید بیابان عشق: غزل‌ها و جهان بینی سعدی، مهشید مشیری، تهران، آگاهان ایده، ۱۳۸۲.
۱۲۸. ضرب‌المثل‌های سعدی، مسعود رضا، مؤسسه فرهنگی، انتشاراتی و مطبوعاتی «شبنه‌ها»، ۱۳۷۴.
۱۲۹. طبله عطار و نسیم گلستان، جلال‌الدین همایی، تهران، انتشارات کتابخانه طهوری، ۱۳۴۶.
۱۳۰. طنز فاخر سعدی، ایرج پزشکزاد، تهران، شهاب ثاقب، ۱۳۸۲.
۱۳۱. عاشقانه‌های سعدی، کوروش کمالی سروستانی، شیراز، دانشنامه فارس، ۱۳۷۸.
۱۳۲. غزل‌های سعدی، پس از مقابله هفت نسخه خطی و... (بخش دوم)، نورالله ایزدپرست، ۱۳۶۹.
۱۳۳. غزل‌های سعدی، پس از مقابله هفت نسخه خطی و... (بخش نخست)، نورالله ایزدپرست، ۱۳۶۲.

۱۳۴. *غزل‌های سعدی*، ویرایش میرجلال‌الدین کزازی، تهران، نشر مرکز، ۱۳۷۶.
۱۳۵. *غزلیات سعدی*، از روی نسخه محمدعلی فروغی، شرح لغات از عباس پورشفیعی، تصحیح علی کوچکی، انتشارات مهتاب، بی‌تا.
۱۳۶. *غزلیات سعدی*، با معنی واژه‌ها و... خلیل خطیب رهبر، انتشارات مهتاب، ۱۳۶۹.
۱۳۷. *غزلیات سعدی*، تصحیح حبیب یغمایی، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۶۱.
۱۳۸. *غزلیات شیخ شیراز*، سعدی، مقدمه و شرح: بهاء‌الدین اسکندری، انتشارات قدیانی، ۱۳۷۴.
۱۳۹. *فالنامه سعدی: تنال با اشعار نغز و سخنان حکیمانه فرزانه کلام شیخ مصلح‌الدین سعدی شیرازی*، حمید شیرازی، نوذر اصفهانی، تهران، فرهنگ و قلم، ۱۳۷۹.
۱۴۰. *فرهنگ بسامدی اوزان و بحور غزل‌های سعدی و حافظ*، مهشید مشیری، بندرعباس: دانشگاه هرمزگان، ۱۳۸۰.
۱۴۱. *فرهنگ سعدی پژوهی*، کاووس حسن‌لی، شیراز، بنیاد فارس‌شناسی و مرکز سعدی‌شناسی، ۱۳۸۰.
۱۴۲. *فرهنگ موضوعی غزل‌های سعدی*، مهشید مشیری، تهران، بنیاد دانشنامه بزرگ اسلامی، ۱۳۷۸.
۱۴۳. *فرهنگ موضوعی مفاهیم تربیتی و اخلاقی گلستان سعدی*، حمیدرضا علوی، کرمان، ودیعت، ۱۳۸۱.
۱۴۴. *فرهنگ واژه‌نمای غزلیات سعدی*، مهین دخت صدیقیان، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۷۸.
۱۴۵. *فهرست چاپ‌های آثار سعدی در شبه‌قاره و چاپ‌های شروع و ترجمه‌ها و فرهنگنامه‌ها و تضمین‌های آثار وی*، عارف نوشاهی، مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، ۱۳۶۳.
۱۴۶. *قصاید سعدی*، با استفاده از نسخه تصحیح شده فروغی و چند نسخه چاپی و خطی دیگر، انتشارات نسبی حاج محمدحسین اقبال و شرکاء، ۱۳۴۲.
۱۴۷. *قصه‌های شیرین بوستان سعدی*، جعفر ابراهیمی (شاهد)، تهران، نشر پیدایش، ۱۳۷۵.
۱۴۸. *قلمرو سعدی*، علی دشتی، تهران، انتشارات کیهان، ۱۳۳۸.
۱۴۹. *قند مکرر: تکرار مضمون در آثار سعدی*، ابراهیم قیصری، تهران، روزنه، ۱۳۷۷.
۱۵۰. *کشف‌الایات بوستان و گلستان سعدی*، به کوشش برات زنجانی، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۵.
۱۵۱. *کلیات افصح‌المتکلمین سعدی شیرازی*، محمد تقی فصیح‌الملک متخلص به شوریده، به کوشش محسن رضائی، تهران، انتشارات پدیده، ۱۳۶۹.
۱۵۲. *کلیات سعدی شیرازی*، تصحیح و مقدمه محمدحسین رکن‌زاده آدمیت، تهران، انتشارات کتاب‌فروشی اسلامی، ۱۳۴۳.
۱۵۳. *کلیات سعدی*، محمدعلی فروغی، ویراسته بهاء‌الدین خرمشاهی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۶۳.
۱۵۴. *کلیات نفیس حضرت شیخ مصلح‌الدین سعدی شیرازی*، به خط و اهتمام سیدحسین میرخانی (سراج‌الکتاب)، ۱۳۶۲.
۱۵۵. *کلیات نفیس سعدی شیرازی*، به خط فتحعلی حجاب شیرازی، با مقدمه محمدعلی اسلامی ندوشن، انجمن خوشنویسان ایران، ۱۳۷۳.

۱۵۶. کلیات نفیس شیخ سعدی علیه‌الرحمه، به کوشش درخشنده بانو زعیمی، ناشر: خسرو زعیمی، ۱۳۷۰.
۱۵۷. کلیات سعدی از روی نسخه محمدعلی فروغی، به انضمام کشف‌الایات گلستان، بوستان و غزلیات، واژه‌نامه‌ها و توضیح اعلام، تهران، نغمه زندگی، ۱۳۸۲.
۱۵۸. کلیات سعدی با مقابله و تصحیح از روی نسخه چاپی تصحیح مرحوم فروغی ذکاءالملک، تهران، نشر مستعان، ۱۳۷۸.
۱۵۹. کمند عقل: شرح، نقد و تحلیل برگزیده غزلیات و قصاید سعدی، غلام محمد طاهری مبارکه، تهران، عیاران، ۱۳۸۳.
۱۶۰. گزیده بوستان سعدی، انتخاب و شرح دکتر حسن انوری، تهران، نشر قطره، ۱۳۷۵.
۱۶۱. گزیده بوستان سعدی، گزینش و شرح محمود طباطبایی اردکانی، تهران، دانشگاه علامه طباطبایی، ۱۳۷۲.
۱۶۲. گزیده غزلیات سعدی، مقدمه و شرح حسن انوری، تهران، انتشارات علمی، ۱۳۶۹.
۱۶۳. گزیده قصاید سعدی، انتخاب و شرح جعفر شعار، مقدمه حسن انوری، تهران، انتشارات علمی، ۱۳۶۹.
۱۶۴. گزیده قصاید سعدی، به کوشش جعفر شعار، تهران، انتشارات امیرکبیر، ۱۳۶۹.
۱۶۵. گزیده گلستان سعدی، مقدمه و شرح حسن انوری، تهران، انتشارات علمی، ۱۳۷۱.
۱۶۶. گزیده‌ای از شعر سعدی شیرازی به زبان عربی، ترجمه احمد مهدوی دامغانی.
۱۶۷. گزینه بوستان سعدی، انتخاب و شرح حسن انوری، تهران، نشر قطره، ۱۳۷۲.
۱۶۸. گزینه گلستان سعدی، انتخاب و شرح: حسن انوری، تهران، نشر قطره، ۱۳۷۱.
۱۶۹. گشایش آرامگاه سعدی، انجمن آثار ملی ایران، ۱۳۳۲، چاپخانه مجلس.
۱۷۰. گفته سعدی دگر است: برگزیده مقاله‌ها با موضوع سنجش سعدی با دیگران، کاووس حسن‌لی، شیراز، هفت اورنگ، ۱۳۷۸.
۱۷۱. گلچین بوستان سعدی با شرح حکایات انتخابی، پیشگفتار و تفسیر از غلامحسین آذریمهر، لندن، بی‌نا، ۱۳۷۲.
۱۷۲. گلستان از شیخ مصلح‌الدین سعدی شیرازی (فهرست کامل لغات فارسی - انگلیسی) جان پلاتس، تصحیح کمال حاج سیدجوادی، تهران، المهدی، ۱۳۷۹.
۱۷۳. گلستان افصح‌المتکلمین شیخ مصلح‌الدین سعدی شیرازی، چاپخانه کویانی برلین، ۱۳۴۰ قمری (۱۳۰۱ شمسی).
۱۷۴. گلستان با معنی واژه‌ها و شرح جمله‌ها و بیت‌های دشوار و برخی نکته‌های دستوری و ادبی، به کوشش خلیل خطیب‌رهبر، تهران، صفی‌علی‌شاه، ۱۳۷۲.
۱۷۵. گلستان ژاپنی [تسوره زوره گوسا]، یوشیدا کنکو، ترجمه‌هاشم رجب زاده، تهران: مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی (پژوهشگاه)، ۱۳۷۲.
۱۷۶. گلستان سعدی «پارسی» با شرح و تفسیر حکایات، غلامحسین آذریمهر، تهران، پیوسته، ۱۳۸۱.
۱۷۷. گلستان سعدی با ترجمه انگلیسی ادوارد رها تسک، به کوشش محمود حکیمی، تهران، نشر قو، ۱۳۷۵.

۱۷۸. گلستان سعدی با تصحیح و مقدمه محمد محیط طباطبایی، خط امیر فلسفی، ناشر: سیدعبدالله موسوی دیزکوهی، ۱۳۷۱.
۱۷۹. گلستان سعدی شیرازی، به خط اسماعیل نیک‌بخت، ویرایش و نگارش دیباچه: منوچهر آدمیت، تهران، انتشارات آتلیه هنر، ۱۳۷۵.
۱۸۰. گلستان سعدی، (پس از مقابله هفت نسخه خطی و ده نسخه چاپی)، نورالله ایزدپرست، (دانش)، با همکاری مؤسسه انتشارات فرانکلین تهران، ۱۳۴۸.
۱۸۱. گلستان سعدی، از روی نسخ قدیمه به انضمام ترجمه لغات و کلمات عربی، شرکت سهامی طبع کتاب، ۱۳۲۹.
۱۸۲. گلستان سعدی، به اهتمام حبیب یغمایی، شرکت طبع کتاب (چاپخانه فرهنگ)، ۱۳۱۶.
۱۸۳. گلستان سعدی، به اهتمام محمد جواد مشکور، تهران، انتشارات اقبال، ۱۳۴۲.
۱۸۴. گلستان سعدی، به خط یاقوت مستعصمی، به کوشش بدری آتابای، چاپ تابان، ۱۳۴۶.
۱۸۵. گلستان سعدی، به کوشش برات زنجانی، تهران، امیرکبیر، ۱۳۷۳.
۱۸۶. گلستان سعدی، به کوشش خلیل خطیب‌رهر، انتشارات صفی‌علی‌شاه، ۱۳۷۰.
۱۸۷. گلستان سعدی، به کوشش محسن رضانی، تهران، پدیده، ۱۳۶۳.
۱۸۸. گلستان سعدی، تصحیح متن علمی و انتقادی... رستم موسی اوغلی علی‌یف، مسکو، انستیتوی خاورشناسی فرهنگستان علوم اتحاد جماهیر شوروی، ۱۹۵۹.
۱۸۹. گلستان سعدی، تصحیح و توضیح غلامحسین یوسفی، تهران، انتشارات خوارزمی، ۱۳۶۸.
۱۹۰. گلستان سعدی، حسن انوری، انتشارات دانشگاه پیام‌نور، ۱۳۷۷.
۱۹۱. گلستان سعدی، فارسی به انگلیسی، به کوشش ذبیح‌الله بداغی، انتشارات جانی‌زاده، ۱۳۶۸.
۱۹۲. گلستان سعدی، محمد علی فروغی، به خط فاتح عزت‌پور کردستانی، تذهیب استاد احمری، تهران، انتشارات اسماعیلیان، ۱۳۶۸.
۱۹۳. گلستان شیخ سعدی، با مقدمه میرزا عبدالحسین خان آیتی، ترجمه لغات و اشعار عربی و شرح اسامی از میرزا حسین خان مینویی، انتشارات علی جعفری، بی‌تا.
۱۹۴. گلستان شیخ سعدی، با مقدمه و شرح احوال شیخ از میرزا محمد حسین خان فروغی و شرح لغات از میرزا حسین خان معتمدالممالک، انتشارات چاپخانه فردوسی، ۱۳۰۸.
۱۹۵. گلستان شیخ شیراز سعدی، حسین استاد ولی (تصحیح متن و شرح لغات)، قدیانی، ۱۳۷۴.
۱۹۶. گلستان شیخ مصلح‌الدین سعدی شیرازی، با مقدمه پرویز ناتل خانلری و خط امیراحمد فلسفی، ۱۳۷۴.
۱۹۷. گلستان شیخ مصلح‌الدین سعدی شیرازی، بنیاد فرهنگی غلامحسین مروستی، خط امیراحمد فلسفی، تذهیب هوشنگ نعمتی، ۱۳۷۳.
۱۹۸. گلستان شیخ مصلح‌الدین سعدی شیرازی، تهران، انتشارات بین‌المللی الهدی، ۱۳۷۱.
۱۹۹. گلستان نیک‌بختی یا پندنامه سعدی، به سعی و اهتمام محمدعلی جمال‌زاده، تهران، شرکت چاپخانه سعادت، ۱۳۱۶.

۲۰۰. گلستان و بوستان مصلح‌الدین سعدی، برگردان گلستان از جی.ام. ویکنز، برگردان بوستان از ادوارد رهاتسک، تهران، شهر کتاب، هرمس؛ مرکز بین‌المللی گفتگوی تمدن‌ها، ۱۳۸۲.
۲۰۱. گلستان، برای دبیرستان‌ها، محمدعلی فروغی، وزارت فرهنگ، ۱۳۱۹.
۲۰۲. گلستان، به تصحیح و حواشی عبدالعظیم [قریب] گرگانی، چاپخانه علمی، ۱۳۱۰.
۲۰۳. گلستان، به کوشش و با مقدمه ملک‌خان ناظم‌الدوله، مطبعه ترقی، ۱۳۰۲.
۲۰۴. گلستان، گزینش متن و شرح لغات، جمشید غلامی نهاد، تهران، نشر نیایش، ۱۳۷۲.
۲۰۵. گلگشت سعدی، مرتضی خوشخوی، شیراز، نوید، ۱۳۷۷.
۲۰۶. گل‌های بوستان سعدی، حبیب‌الله آموزگار، ۱۳۴۶.
۲۰۷. لغات گلستان، گلستان ذکاءالملک، ناشر: بی‌جا، بی‌نا، بی‌تا.
۲۰۸. متن کامل دیوان شیخ اجل سعدی شیرازی، به کوشش مظاهر مصفا، کانون معرفت تهران، ۱۳۴۰.
۲۰۹. متنی و سعدی و ماخذ مضامین سعدی در ادبیات عربی، حسین علی محفوظ، تهران، روزنه، ۱۳۷۷.
۲۱۰. متنی و سعدی، حسین علی محفوظ، چاپخانه حیدری، ۱۳۳۶.
۲۱۱. مقالاتی درباره زندگی و شعر سعدی، به کوشش منصور رستگار، ۱۳۵۷.
۲۱۲. مقایسه سعدی و حافظ، از نظر غزل‌سرایی و سبک، صدر حاج سیدجوادی، بی‌جا: بی‌نا، ۱۳۳۲.
۲۱۳. مکتب سعدی، کشاورز صدر، چاپ کاویان، ۱۳۳۸.
۲۱۴. مکتب عرفان سعدی، قسمت اول، صدرالدین محلاتی شیرازی، انتشارات دانشگاه پهلوی شیراز، ۱۳۴۶.
۲۱۵. مگر این پنج روزه، ناصر پورپیرار، تهران، کارنگ، ۱۳۷۶.
۲۱۶. من آن مرغ سخندانم: سروده‌هایی درباره سعدی، کاووس حسن‌لی، شیراز، هفت اورنگ، ۱۳۷۸.
۲۱۷. مواعظ سعدی، قصاید فارسی و عربی، غزلیات عرفانی، کتاب نصیحه‌الملوک و مجالس و غیره، به اهتمام محمدعلی فروغی، تهران، کتاب‌فروشی و چاپخانه بروخیم، ۱۳۲۰.
۲۱۸. مواعظ و حکم سعدی در بوستان و گلستان، (با ترجمه و معادل‌های فرانسوی)، دکتر ابراهیم شکورزاده، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۶۵.
۲۱۹. مواعظ و حکم سعدی در گلستان و بوستان، با ترجمه و معادل‌های انگلیسی، غلامرضا سوالونی، مشهد، آستان قدس رضوی، ۱۳۷۴.
۲۲۰. نظریه ارتباط زبانی و مرثیه‌های سعدی، مهشید مشیری، تهران، آگاهان ایده، ۱۳۷۹.
۲۲۱. نقدی بر بوستان [سعدی]. هاشم اعتماد سرابی، بی‌جا: بی‌نا، ۱۳۶۴.
۲۲۲. نقش جانوران در سخن سعدی، فریدون جنیدی، تهران، بنیاد نیشابور، نشر بلخ، ۱۳۶۸.
۲۲۳. ورق درخت طوبی، کاوس حسن‌لی، شیراز، بنیاد فارس‌شناسی، ۱۳۸۳.